

Saf internet bankalarının finansal analizi: Güney Kore (Kakao Bank, K Bank) ve İngiltere (Atom Bank, Monzo Bank) tecrübesi

Financial analysis of pure-play internet banks: South Korea (Kakao Bank, K Bank) and England (Atom Bank, Monzo Bank) experience

Hüseyin Öcal¹

¹ Dr. Öğr. Üyesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, İstanbul, Türkiye, hocal@gelisim.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2614-8199

Öz

Bu çalışmanın amacı Türkiye’de henüz uygulaması bulunmayan Güney Kore ve İngiltere’de faaliyet gösteren öncü saf internet bankalarının oran analizi yöntemiyle finansal performanslarını ölçmektir. Önümüzdeki dönemde Türkiye’de de saf internet bankalarının faaliyet göstermesi kuvvetle muhtemeldir. Bu çalışmanın hem düzenleyici kurumlara hem de bu iş modelini tercih eden bankalara ışık tutması hedeflenmektedir. Güney Kore bankaları Kakao Bank ve K Bank 2018-2020 yıllık mali verileri FSS (Financial Supervisory Service) Financial Statistics Information System ‘inden, İngiltere’nin bankaları Atom Bank ve Monzo Bank’ın 2018-2020 arası yıllık mali verileri ise ilgili bankaların yıllık finansal raporlarından alınmıştır. Kakao Bank, kârlılık, gelir/gider dengesi ve ölçek ekonomisinden faydalanma açılarından konumuz diğer saf internet bankalarına örnek bir modeldir. Kakao Bank faaliyete geçtikten iki yıl sonra ölçek ekonomisinden yararlanarak kâra geçmeyi başarmıştır. K Bank, Atom Bank ve Monzo Bank’ın faaliyet giderlerinin yüksekliği ve yeterli aktif büyüklüğüne erişememiş olmaları yaşadıkları temel zorluklar olarak görülmektedir. Diğer bir deyişle faaliyet giderlerini karşılayacak faaliyet geliri yaratamamaktadırlar. Bu bankalar aktiflerini kârlı bir şekilde büyüttüğü ve faaliyet giderlerini düşürdüğü ölçüde hedeflediği kârlılığa erişebilecektir. Monzo Bank’ın net faiz dışı gelirlerini artırma yöntemleri ise diğer saf internet bankalarına örnek olabilecek kadar başarılı bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Saf İnternet Bankacılığı, Saf Dijital Bankalar, Saf Web Bankacılığı, Saf Çevrim içi Bankacılığı, Servis Modeli Bankacılığı, Finansal Analiz

Jel Kodları: G21, G30, G32

Abstract

This study aims to measure the financial performance of the prominent pure-play internet banks operating in South Korea and England using ratio analysis. Pure-play internet banks could be launched soon in Turkey. The study sheds light on the regulatory authorities and the banks adopting the pure-play internet banking business model. Kakao Bank and K Bank (pure-play internet banks in South Korea) for the 2018-2020 period are obtained from the FSS (Financial Supervisory Service) Financial Statistics Information System. The annual financial data of Atom bank and Monzo bank (pure-play internet banks in England) for the 2018-2020 period are acquired from the annual financial reports of the associated banks. Kakao Bank can be a role model for other pure internet banks in profitability, income/cost ratio, and economies of scale. Two years after Kakao Bank became operational, it succeeded in making profits by taking advantage of economies of scale and managing the income/cost ratio effectively. The main difficulties experienced by K Bank, Atom Bank, and Monzo Bank are the high operating expenses and the fact that they have not taken advantage of economies of scale. In other words, they cannot generate enough operating income to cover their operating expenses. These banks will achieve profitability to the extent that they grow their assets profitably and reduce their operating costs. Besides, Monzo Bank's strategy to increase its net non-interest income can be a role model for other pure internet banks.

Keywords: Pure-play Internet Banking, Digital-only Banking, Web-only Banking, Online-only Banking, Challenger Banks, Financial Analysis

Jel Codes: G21, G30, G32

Atıf/Citation: Öcal,H., Saf internet bankalarının finansal analizi: Güney Kore (Kakao Bank, K Bank) ve İngiltere (Atom Bank, Monzo Bank) tecrübesi, bmij (2022) 10 (1): 41-57, doi: <https://doi.org/10.15295/bmij.v10i1.1915>

Extended Abstract

Financial analysis of pure-play internet banks: South Korea (Kakao Bank, K Bank) and England (Atom Bank, Monzo Bank) experience

Aim and Scope

The study contributes to the literature by sharing the strengths and weaknesses of the pure-play internet banking business model, which has not yet been implemented in Turkey and measuring the financial performances of prominent pure-internet banks in South Korea and England employing ratio analysis. Pure-play internet banks could also be run in Turkey soon. This study aims to shed light on both the regulatory institutions and the banks that prefer this business model.

The financial statements of Kakao Bank and K Bank, which are pure-play internet banks in South Korea, and Atom Bank and Monzo Bank, which are pure internet banks in England, are examined. Since the consumer loan rates of the banks in the two countries are close to each other, the prominent pure-play internet banks operating in South Korea and England were included in the analysis. The average interest rate for new mortgage loans in South Korea was 2.5% in 2020, down from the previous years' 2.74% (www.statista.com, 2021). The average mortgage interest rate in the UK was at its lowest level with 2.36% as of March 2020. However, there was a slight increase in the following months, and as of April 2021, the 10-year mortgage rate was 2.58% (www.statista.com, 2021).

Methods

The ratio analysis method is employed to analyze the performance of the pure-play internet banks in each country. The critical ratios selected are capital adequacy, asset quality, liquidity, profitability and income to cost.

The financial performance of the banks in each country is compared with each other and with the banks in another country. Besides, each bank's financial strengths and weaknesses are determined to shed light on the banks that prefer to implement a pure-play internet banking business model.

Kakao Bank, K Bank, Atom Bank, and Monzo Bank 2018, 2019, and 2020 balance sheet and income statement data are used. Kakao Bank and K Bank's financial data is retrieved from the FSS (Financial Supervisory Service) Financial Statistics System (<https://efisis.fss.or.kr/fss/fsiview/indexw.html>). Atom bank's financial data is obtained from its audited annual financial statement (www.atombank.co.uk, 2020). Monzo Bank's financial information is acquired from its audited annual financial statement (www.monzo.com, 2020).

Findings

Kakao Bank can be a role model for other pure-play internet banks studying profitability, income/cost ratio, and economies of scale. Two years after Kakao Bank became operational, it succeeded in making profits by taking advantage of economies of scale (asset size of 26,700,000,000.- KRW) and managing income/cost ratio effectively. On the other hand, the main difficulties experienced by K Bank, Atom Bank, and Monzo Bank are the high operating expenses and the fact that they have not taken advantage of economies of scale. In other words, they cannot generate enough operating income to cover their operating expenses.

Conclusion

Kakao Bank can be a role model for other pure internet banks in profitability, income/cost ratio, and economies of scale. Two years after Kakao Bank became operational, it succeeded in making profits by taking advantage of economies of scale (asset size of 26,700,000,000.- KRW) and managing income/ cost ratio effectively. The main difficulties experienced by K Bank, Atom Bank, and Monzo Bank are the high operating expenses and small asset size. In other words, they cannot generate enough operating income to cover their operating costs. These banks will achieve profitability to the extent that they grow their assets profitably and reduce their operating expenses. Besides, Monzo Bank's strategy to increase its net non-interest income can be a role model for other pure-play internet banks in the study.

Giriş

Türkiye’de henüz uygulaması olmayan saf internet bankacılığının tanımı ve gelişimi bu bölümde ele alınacaktır. Saf internet bankacılığının standart bir tanımı bulunmamaktadır. BIS (Bank for International Settlements) saf internet bankalarını Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kuralları çerçevesinde mevduat toplayan ve bankacılık hizmetlerini fiziki şubeler aracılığıyla değil, sadece elektronik kanallar(internet) üzerinden sağlayan bankalar olarak tanımlamaktadır (www.bis.org, 2020). İnternet bankacılığını alternatif dağıtım kanalı olarak kullanan az veya çok şubeli bankalar bu çerçevede değerlendirilmemektedir. Saf internet bankaları, müşterilerinin bireysel eğilimlerini ve kişisel davranış kalıplarını anlamak için büyük veri, yapay zekâ ve blok zincirden faydalanmaktadır. Bu sayede, müşteri merkezli fakat yüz yüze olmayan hizmetler sunma imkanını elde etmektedirler. Finans piyasasındaki bilgi teknolojisi ve veri tabanı alanında yaşanan gelişmeler, saf internet bankacılığının doğuşuna neden olmuştur ve yenilikçi bir finansal hizmet olan saf internet bankacılığı, küresel bir eğilim olarak ortaya çıkmıştır (Chris, 2015). Kim ve Kim (2017) finansal hizmetler sektörünün internet bankacılığı sahasının saf internet bankalarının varlığı sayesinde genişlediğini belirtmişlerdir. Japonya’da Rakuten Bank, Sony Bank ve Jibun Bank, Brezilya’da Banco Original ve Nubank, İngiltere’de Tandem, Atom Bank, Starling Bank, Monzo ve Revolut, Almanya’da N26 ve Solaris Bank, Çin’de WeBank ve MyBank, Vietnam’da Timo, Avustralya’da Volt ve Kore’de Kakao Bank ve K Bank önde gelen saf internet bankaları arasında yer almaktadır.

Saf internet bankacılığı iş modelinin, hem bankalara hem de müşterilere sunduğu avantajlar mevcuttur. Bu iş modelinin söz konusu bankalara sağladığı avantajlar şunlardır. İnternet üzerinden faaliyet gösteren bankaların şube işletme masraflarından kurtulması en önemli avantajıdır. Şube kirası, çalışan maaşı, elektrik vb. giderleri söz konusu bankalarda bulunmamaktadır. Saf internet bankacılığı iş modelini benimseyen bankaların, sabit kıymet yatırımları (bina vb.) ve diğer bina işletme giderleri önemli ölçüde azaldığından kısa sürede kâra geçebilirler. Başka gider kalemlerinde söz konusu masraf azalışını dengeleyecek artışlar olmadığı ve yeterince gelir yaratılabildiği varsayılmıştır. Saf internet bankaları, sabit maliyetlerinden sağladığı tasarrufun bir kısmını mevduata daha yüksek faiz oranı uygulayarak mevduat müşteri tabanını genişletme fırsatını elde etmiş olur ve söz konusu bankaların daha geniş hinterlanda hizmet verebilmesi, geleneksel bankalara göre daha hızlı büyümesini sağlayabilir. Saf internet bankalarının ortaya çıkmasından sonra mevcut geleneksel bankaların faiz oranlarını daha rekabetçi yaptıkları, bankacılık hizmetlerini daha çok internet üzerinden sunmaya başladıkları ve bankacılık uygulamalarını daha kullanımı kolay olarak tasarladıkları gözlemlenmektedir. Diğer bir deyişle söz konusu bankaların sektöre de katkısı olumlu olmuştur (www.openknowledge.worldbank.org, 2020).

Saf internet bankacılığı modelinin banka müşterilerine sağladığı avantajlar şunlardır. Mevduat müşterileri için en önemli avantaj, geleneksel bankalara göre daha yüksek faiz getirisi elde edebilmesidir. Çünkü sabit maliyetlerden sağlanan tasarrufun bir kısmı mevduat müşterilerinin faizine yansıtılabilir. Geleneksel bankalar genelde kredibilitesi ve geliri yüksek kişilere kredi ve hizmet sunmaktadır. İşe yeni girmiş veya kendi işini yapan, teminat veremeyen ve orta kredibiliteye sahip bir birey, geleneksel bankalarda makul faiz oranlarından krediye genelde ulaşamamaktadır. Saf internet bankaları ihtiyacı giderilmemiş söz konusu bireylere daha düşük faiz oranı uygulayarak maliyeti yüksek şubeli geleneksel bankalara göre mukayeseli avantaja sahip olabilirler.

Bu çalışmada, Türkiye’de henüz uygulaması olmayan saf internet bankalarının performansları finansal analiz yöntemiyle incelenmiştir. G. Kore saf internet bankaları olan Kakao Bank ve K Bank’ın ve İngiltere saf internet bankaları olan Atom Bank ve Monzo Bank’ın finansal tabloları gözden geçirilmiştir. İki ülkedeki bankaların bireysel kredi oranları birbirine yakın olması sebebiyle çalışmaya G.Kore ve İngiltere’de faaliyet gösteren önde gelen saf internet bankaları dahil edilmiştir. G. Kore’de 2020’de ipotek kredileri yıllık ortalama faiz oranı %2,5’tur (www.statista.com, 2021). İngiltere’de ortalama ipotekli konut kredileri faizi Mart 2020 itibarıyla yıllık yüzde 2,36 ile en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Sonraki aylarda hafif bir artış kaydedilmiş ve Nisan 2021 itibarıyla 10 yıllık ipotekli konut kredi oranı yüzde 2,58 olarak gerçekleşmiştir (www.statista.com, 2021). Sermaye yeterliliği (üç adet), aktif kalitesi (altı adet), likidite (iki adet), kârlılık (iki adet) ve gelir-gider (beş adet) oranları analizde kullanılan temel oranlardır. Beş farklı boyuttan toplam on sekiz oranla inceleme konusu bankaların performansları bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmiştir. Bu oranlar baz alınarak, ilk olarak her bankanın oranlarındaki yıllar itibarıyla değişim değerlendirilmiştir. İkinci olarak, iki ülkedeki bankaların finansal performansları kendi aralarında mukayese edilmiştir. Ayrıca her bankanın finansal açıdan güçlü ve zayıf yönleri belirlenerek ve öneriler geliştirilerek saf internet bankacılığı iş modelini uygulamayı isteyen bankalara ışık tutmak amaçlanmıştır.

Bir sonraki bölüm literatür taramasını, bölüm iki veri tanıtımını, bölüm üç yöntemi, bölüm dört analiz ve bulguları ve bölüm beş sonuç kısmını kapsamaktadır.

Literatür taraması

DeYoung (2001) Amerika'da faaliyet gösteren sadece internet üzerinden hizmet sunan bankaların finansal performanslarını incelemiştir. Saf internet bankalarının şubeli geleneksel bankalara göre daha az kârlı olduğunu bulmuştur. Yüksek personel giderleri, düşük faiz dışı geliri ve çekirdek mevduat oluşturamama düşük kârlılığın nedenleri olarak gösterilmiştir. Geleneksel şube bankacılığıyla karşılaştırıldığında, saf internet bankalarının beklendiği gibi genel giderlerini daha düşük ve toplam mevduat faiz oranlarını daha yüksek bulmamıştır. Bu beklenenin tersine bir sonuçtur. Ancak, saf internet bankalarının geleneksel şube bankalarından beklendiği gibi daha hızlı büyüme eğiliminde olduğunu tespit etmiştir. Özetle, yalnızca internet üzerinden hizmet sunan bankaların faaliyete başladıklarında hızlı büyüdüklerini fakat kâr edemediklerini ortaya koymuştur. Pennathur (2001), saf internet bankacılığı modelinin ekonomik olarak sürdürülebilir görünmediğini savunmuştur. Faaliyete önce başlayan saf internet bankalarının birçoğu satın almalar yoluyla veya şube açarak daha yaygın olan karma stratejisi uygulayarak kendilerini yeniden konumlandırmaya başladıklarını belirtmiştir. Furst, Lang ve Nolle (2002), de novo internet bankaları olarak da ifade edilen saf dijital bankaların, internet üzerinden faaliyet göstermeyen bankalardan önemli ölçüde daha az kârlı olduğunu belirtmiştir. DeYoung (2005), sadece internet üzerinden faaliyet gösteren bankaların gelecekte ölçek ekonomisine ulaşabileceklerini savunmuştur. Delgado, Hernando ve Nieto (2007), saf internet bankalarının geleneksel rakiplerine göre daha düşük performans gösterdiğini bulmuşlardır. Dandapani ve Lawrence (2008), 1995'ten 2006'ya kadar olan dönemde saf internet bankalarının başarısızlığını öncelikle yüksek faaliyet giderlerine bağlamıştır. Cyree, Delcoure ve Dickens (2009), saf internet bankaları kârlılığı yakalayamamış bile olsa şubeli banka start-up'larına göre verimliliğinin daha yüksek olduğunu ve bir kez ölçek ekonomisine ulaştıklarında potansiyellerinin yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Düşük maliyetli ve yüksek faizli finansal hizmetler sunan en büyük küresel dijital banka olan ING Direct'in başarısını öne çıkaran bir dizi akademik vaka çalışması dışında saf internet bankacılığının daha kârlı olduğuna dair kesin ve inandırıcı ampirik kanıt bulunmamaktadır (Dermine, 2005; Heskett, 2005; Verweire ve Van den Berghe, 2007). Birçok çalışma dünyanın en büyük internet bankasına sahip olan Hollanda kökenli ING Group'u inceleyerek saf internet bankacılığını analiz etmiştir. Guettler ve Hackethal (2005) çalışmalarında ING Group'un Almanya'da faaliyet gösteren yan kuruluşu olan ING-DiBa'ya odaklanmışlardır. Almanya'nın bankacılık sektörünün 2000'li yılların başlarında toplam 100 milyar Euro'luk problemli kredilerden dolayı zarar yazdığı ve 50 binden fazla kişinin işini kaybettiği sırada, ING-DiBa'nın dört milyondan fazla müşterisiyle Almanya'nın dördüncü en büyük perakende bankası haline geldiğini belirtmişlerdir. Momparler, Climent ve Ballester (2012), 2002-2010 döneminde ING-Direct'de teknolojiye dayanan ölçek ekonomileri uygulamalarını incelemişlerdir. ING-Direct'teki teknolojiye dayanan olumlu ölçek etkilerinin, geleneksel şubeli bankalarla mukayese edildiğinde, finansal performansın (örneğin, aktif getiri oranı) iyileşmesine yol açtığını bulmuşlardır. Ancak, teknolojinin getirdiği olumsuz ölçek etkilerinin (örneğin, daha yüksek personel giderleri ve diğer faiz dışı giderler) ING-Direct ile şubeli banka rakipleri arasındaki olumlu performans farkını daralttığını ve bunun da saf internet bankacılığı alanında faaliyet gösteren ING Direct' in rekabet avantajını azalttığını tespit etmişlerdir. Zhang, Teague, Hucks ve Robison (2020), son 18 yıldaki geleneksel ve geleneksel/dijital emsallerine kıyasla saf internet bankalarının performansını incelemiştir. En küçük kareler (OLS) yöntemi ile elde edilen regresyon analizi sonuçları, saf internet bankalarının daha düşük kârlılığa sahip olduğunu ve geleneksel bankalara göre faaliyet giderlerini etkin yönetemediklerini göstermiştir. Bulgu, saf internet bankalarının ölçek ekonomisine ulaşmak ve tecrübe biriktirmek için zamana ihtiyaçları olduğunu ortaya koymuştur.

Küresel kriz 2008 yılının son çeyreğinden itibaren etkisini göstermeye başlamıştır. Saf internet bankacılığı ile ilgili kriz öncesi literatür, söz konusu bankaların maliyet avantajına ve finansal performansına odaklanmıştır. Kriz ile birlikte ölçek ekonomisinden yararlanmak için hızlı büyümenin olumlu ve olumsuz yönleri literatürde göze çarpmaya başlamıştır (Foos, Norden ve Weber, 2010). Northern Rock başarısızlığını analiz eden Onado (2009, s. 102), krizin temel nedeni olarak hızlı büyümeyi işaret etmiştir. Hızlı büyümenin, kredibilitesi yüksek bankalara sınırsız bir fon arzı sağlanması koşuluyla sürdürülebilir olduğunu belirtmiştir. Tasarruf piyasalarında faiz yükselterek kolay pay alabileceğinden dolayı saf internet bankalarının hızlı büyüme potansiyeli olduğunu ifade etmiştir. Hızlı büyümenin saf internet bankalarının finansal istikrarını olumsuz etkileyeceğini gündeme taşımıştır. Saf internet bankalarının yüksek faiz oranına duyarlı müşterilerin mevduatlarını kendilerine çekebileceklerini fakat kâr etmek için bu toplanan kaynağın kredi olarak verilmesi veya yatırım araçlarında değerlendirilmesi gerektiğini ifade etmiştir. Söz konusu bankalar kâr edebilmek için kredi politikalarını gevşeterek daha riskli müşterilere kredi verme veya riski yüksek finansal araçlara yatırım

yapmaya yöneldiklerinde söz konusu bankaların bilançolarının aktif kalitesi bozularak finansal istikrarı tehdit edeceğini öne sürmüştür. Arnold ve van Ewijk (2011) ING Direct bankası üzerine bir vaka çalışması gerçekleştirmiştir. Bu çalışmada ING Direct bankasının faizleri yükseltip, faize duyarlı müşterileri çekerek mevduat pastasından hızlı bir şekilde pay alabildiğini tespit etmiştir. ING Direct'in mevduatı topladığı hızda kredi olarak müşterilerine kullandıramadığını ve fazla fonu ipoteğe dayalı menkul kıymetlere yatırdığını belirtmiştir. Subprime kredi borçluları, borçlarını geri ödeyememeye başlayınca subprime kredilerden doğan alacakların menkul kıymetleştirilmesi neticesinde ihraç edilen ipoteğe dayalı menkul kıymetlerin değerlerinin düştüğünü ve hızlı büyümenin ekonominin kötüleştiği dönemlerde bilançolara zarar verdiğini dolayısıyla büyümeyi yönetmenin önemli bir husus olduğunu ortaya koymuştur. Saf internet bankalarının doğası gereği faiz oranına duyarlı müşterileri çekmesi daha muhtemeldir. Faize duyarlı mevduat müşterileri yüksek faize gelir ve faiz düşürüldüğünde geri gider. Bu tarz müşterilere farklı ürün satmanız da pek mümkün olmaz. Bu sebeple, saf internet bankalarının istikrarlı bir mevduat tabanına sahip olmaları güçtür. ING Direct'in mevduat faiz oranlarının İngiltere Merkez Bankası gösterge faizinin gerisinde kalmaya başladığı dönemde (Ağustos 2006-Eylül 2007 arası), ING Direct'in toplam mevduatı 25.5 milyar £'dan 16.8 milyar £'a düşmüş ve ciddi miktarda mevduat çıkışı yaşamıştır (Arnold ve van Ewijk, 2011). İstikrarlı mevduat tabanı ile ilgili diğer husus saf internet bankacılığına duyulan güven seviyesidir. Mevduat sahiplerinin güven sorunu ilke olarak tüm bankalar için geçerlidir. Ancak saf internet bankalarında güven sorunu daha önemli bir yere sahiptir. Bankaların geleneksel olarak etkileyici yönetim binalarına ve şubelere sahip olmasının nedeni güven algısı oluşturmaktır. Etkileyici binalar "bankanız sağlam" mesajı verir (Wolf, 2009, s. 16). Saf internet bankalarının "bankanız sağlam" mesajı veren binaları yoktur. Dolayısıyla binaları bir sağlamlık sembolü olarak kullanamazlar. Mevduat müşterilerinin, saf internet bankalarına güven duyması "Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu" gibi kurumların varlığıyla sağlanmaktadır.

Jeffrey (2014), ABD bankacılık sektörü üzerine yaptığı bir çalışmada, finansal teknoloji şirketi sayılan saf internet bankalarının, geleneksel bankacılık piyasasına önemli bir etki yapmadığını, ancak banka müşterilerini geleneksel bankalardan çekebildiğini belirtmiştir. Banka şubesine ihtiyaç duymayan müşterilerin sayısının küresel boyutta artmasının, saf internet bankalarını hızlı gelişiminde etkili olacağını ifade etmiştir.

EY (2017)'nin "Finansal Teknoloji Benimseme Endeksine" göre, G. Kore'nin finansal teknolojiyi benimseme oranı %32 olup, bu oran ABD, Japonya gibi ankete katılan 20 ülkenin ortalaması olan %33'ün biraz altında kalmıştır. G. Kore'de saf internet bankaları piyasaya ilk girdiği 2017 yılında çok ilgi görmüştür. Birçok kişinin yeni teknolojilere ilgi duyduğu ancak saf internet bankalarının başarılı bir şekilde faaliyetlerine devam etmeleri için teknolojik yatırımlarını sürdürmesi gerektiği raporda belirtilmiştir.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de henüz uygulaması bulunmayan saf internet bankacılığı iş modelinin güçlü ve gelişmesi gereken yönlerini vurgulayarak ve G.Kore ve İngiltere'nin önde gelen saf internet bankalarının performanslarını finansal analiz yöntemiyle ölçerek literatüre katkı sağlamaktadır. Önümüzdeki dönemde Türkiye'de de saf internet bankaları faaliyet göstermesi muhtemeldir. Almanya kökenli saf internet bankası N26'nın Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumuna izin için başvuru yapmıştır (www.bloomberght.com, 2021). Hem düzenleyici kurumlara hem de bu iş modelini tercih eden bankalara ışık tutmak çalışmanın amaçları arasında yer almaktadır. Bir sonraki bölüm veriyi açıklamaktadır.

Veri

Bu çalışmada, Kakao Bank, K Bank, Atom Bank ve Monzo Bank 2018, 2019 ve 2020 bilanço ve gelir tablosu verileri kullanılmıştır. Kakao Bank ve K Bank verileri FSS (Financial Supervisory Service) Financial Statistics Information System 'inden (<https://efisis.fss.or.kr/fss/fsview/indexw.html>) ve investing.com veri tabanından elde edilmiştir (www.investing.com, 2021). Atom Bank verileri, bankanın denetimden geçmiş yıllık finansal raporundan alınmıştır (www.atombank.co.uk, 2020). Monzo Bank verileri, bankanın denetimden geçmiş yıllık finansal raporundan alınmıştır (www.monzo.com, 2020).

Yöntem

Çalışmada, sermaye yeterliliği, aktif kalitesi, likidite, kârlılık ve gelir-gider oranları kullanılmıştır. Sermaye Yeterliliği oranları genel olarak bankaların finansal sağlamlılık göstergelerinden biridir. Sermaye Yeterliliğine ilişkin üç adet oran kullanılmıştır. Çalışmada Özkaynaklar/(Kredi + Piyasa + Operasyonel Riske Esas Tutar), Özkaynaklar/Toplam Aktifler ve Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar) oranları kullanılmıştır. Aktif Kalitesi bankalar açısından son derece önemli bir kavramdır ve ödünç verilen fonların geri dönüşünün bir göstergesidir. Aktif kalitesi içerisinde de

kredilerin kalitesini yansıtan oranlar ayrı bir önem taşır. Çalışmada aktif kalitesini ölçen Finansal Varlıklar/Toplam Aktifler, Toplam Krediler/ Toplam Aktifler, Toplam Krediler/Toplam Mevduat, Kredi Karşılıkları/Toplam Krediler ve Duran Varlıklar/Toplam Aktifler oranları kullanılmıştır. Likidite geniş anlamda, işletme aktiflerinin daha kısa vadeli ve daha kolay paraya dönüştürülebilecek şekilde düzenleyerek pasiflerle vade uyumlu hale getiren dengeli bir finansman politikası izlenmesi anlamında kullanılmaktadır (Ünsal ve Duman, 2005: s. 5). Çalışmada likiditeyi ölçen Likit Aktifler /Toplam Aktifler ve Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler oranları kullanılmıştır. Kârlılık oranları, bankaların elde ettikleri kârların yeterli olup olmadığını belirlemek için, çeşitli kâr ve gelir kalemlerinin (net kâr, faiz gelirleri, faiz dışı gelirler gibi) aktiflere veya özsermayeye oranlanmasıyla elde edilmektedir. Çalışmada, Net Dönem Kârı (Zararı)/Toplam Aktifler ve Net Dönem Kârı (Zararı)/Özkaynaklar oranları kullanılmıştır. Gelir-Gider Yapısı oranları, bankanın elde ettiği kârın hangi gelir ve gider kalemlerinden etkilendiğini ve toplam gelirleri ve giderleri içerisinde hangi kalemlerin ağırlıklı olarak yer aldığını göstermektedir. Gelir-Gider Yapısına ilişkin beş adet finansal oran kullanılmıştır. Faiz Geliri/Toplam Aktifler, Net Faiz Geliri/Toplam Faaliyet Gelirleri, Faiz Dışı Gelirler(net)/Toplam Aktifler, Faiz Gelirleri/Faiz Giderleri ve Toplam Gelirler/Toplam Giderler çalışmada kullanılan oranlardır.

Analiz ve bulgular

G. Kore ve İngiltere'nin önde gelen saf internet bankalarının finansal analizi yapılarak performansları değerlendirilmiştir. Sermaye yeterliliği, aktif kalitesi, likidite, kârlılık ve gelir-gider oranları analizde kullanılan temel oranlardır. Bu oranlar baz alınarak, ilk olarak her bankanın oranlarındaki yıllar itibarıyla değişim değerlendirilmiştir. İkinci olarak, iki ülkedeki bankaların finansal performansları kendi aralarında mukayese edilmiştir. Ayrıca her bankanın finansal açıdan güçlü ve zayıf yönleri belirlenerek ve öneriler geliştirilerek saf internet bankacılığı iş modelini uygulamayı isteyen bankalara ışık tutmak amaçlanmıştır. İki ülkedeki geleneksel ticari bankaların bir kısım ortalama oranları da çalışmada yer almaktadır. Geleneksel ticari bankaların kuruluş yıllarının çok eski yıllara gitmesi ve varlık büyüklüğünün konumuz bankalardan çok yüksek olması iki grup bankanın oranlarını karşılaştırmayı zorlaştırırsa da fikir verme açısından faydalı görülmüştür.

Güney Kore tecrübesi

G. Kore hükümetinin saf internet bankalarına yönelik yeni politikaları çerçevesinde, K Bank ve Kakao Bank yenilikçi ürün ve hizmetleriyle 2017 yılında faaliyetlerine başlamış ve bankacılık sektörü üzerinde önemli etki yaratmışlardır. G. Kore'nin yüksek internet bağlantısı ve güçlü bilgi ve iletişim teknolojisi altyapısı, politika yapıcının finans sektöründe daha fazla yenilik ve rekabeti teşvik etme isteğiyle bir araya gelerek, 2017 yılında saf internet bankalarının piyasaya girmesine zemin hazırlamıştır.

Kakao Bank

Kakao Bank 2017 yılında G. Kore'de faaliyete geçmiştir. Şu anda G. Kore saf internet bankacılığında aktif büyüklüğü açısından birinci sırada yer alan bir bankadır. Bankalar almış oldukları riskleri karşılamak için kanuni düzenlemeler gereği minimum seviyede öz kaynak bulundurmamak zorundadırlar. Diğer bir deyişle bir bankanın öz kaynak kalemlerinin toplamlarının, almış olduğu risk tutarlarına oranları belirli düzeyin altına düşemez. İşte bu minimum oranlar, sermaye yeterliliği oranları olarak adlandırılır. Sermaye yeterlilik oranı özkaynakların risk ağırlıklı varlıklara bölünmesiyle bulunur. Tablo 1 'de görüldüğü üzere Kakao Bank sermaye yeterlilik oranı 2019 malî yılında %13,5 olarak gerçekleşmiş olup, 2020 yılında bu oran %20'ye çıkmıştır (<https://efisis.fss.or.kr/fss/fsiview/indexw.html>). G. Kore geleneksel ticari bankalarının sermaye yeterlilik oranı 2019 malî yılında %13,91 olarak gerçekleşmiş olup, 2020 yılında bu oran %15'e çıkmıştır (www.statista.com, 2021). Bankanın finansal sağlığını ölçmek için kullanılan Özkaynaklar/Toplam Aktifler ve Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar) oranları da 2019 yılına göre 2020 yılında Kakao Bank'ın sermayesinin güçlendiğini teyit etmektedir. Tablo 1'de görüldüğü üzere aktif kalitesi oranlarından olan Finansal Varlıklar (Net)/Toplam Aktifler oranı 2020 yılında %20,4 olarak gerçekleşmiştir. Kakao Bank'ın toplam varlıklarının 2019 yılında %13,6'sını likit finansal varlıklar oluşturmuşken, bu oran 2020'de %20'ye çıkmıştır. Kredilerin toplam varlıklar içindeki payını gösteren Toplam Krediler/Toplam Aktifler oranı 2019'da %84,4 iken 2020'de %77,5 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran aynı zamanda bankanın aracılık faaliyetinin düzeyinin de bir göstergesidir. Toplanan mevduatın krediye dönüşme oranı olan Toplam Krediler/Toplam Mevduat oranı 2019 yılında %92,6 iken 2020 yılında %87 olarak gerçekleşmiştir. Muhtemel problemleri ölçmek için kullanılan Kredi Karşılıkları/ Toplam Krediler oranı 2019 yılında %0,16 iken, pandemi döneminde %0,29'a yükselmiştir. G. Kore geleneksel ticari bankalarının 2020 malî yılı tahsili gecikmiş alacaklar oranı %0,5'tir (www.ceicdata.com, 2020). Duran Varlıklar/Toplam Aktifler oranı 2020 yılında %1,9 olarak

gerçekleşmiştir. Bankanın 2020 mali yılında toplam varlıklarının %20,4'ü finansal varlıklarda, %77,5'i kredilerde ve %1,9'u duran varlıklarda olduğu görülmektedir. Tablo 1'de görüldüğü üzere kısa vadede ve kolayca paraya çevrilebilecek varlıkları ölçmek üzere kullanılan likidite oranlarından Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler oranı 2019 yılında % 14,7 iken, aynı oran 2020 yılında %22,9'a yükselmiştir. 2020 yılı Likit Aktifler/Toplam Aktifler oranı %20,4 olarak gerçekleşmiştir. G. Kore geleneksel ticari bankalarının 2020 yılı Likit Aktifler/Toplam Aktifler oranı %21,9 olarak gerçekleşmiştir (www.statista.com, 2021). Tablo 1'de görüldüğü üzere 2018 yılı için kârlılık oranları hesaplanmamıştır. Bunun sebebi Kakao Bank'ın 2018 yılını zararlı kapatmış olmasındandır. Kakao Bank faaliyetinin üçüncü yılı olan 2019'da ilk kez kâr açıklamıştır. Banka yönetiminin mevcut varlıklarla ne kadar kâr üretebildiğini ve varlıkların ne kadar etkin kullanıldığını gösteren Net Dönem Kârı (Zararı)/Toplam Aktifler oranı 2019 yılında %0,06, 2020 yılında ise %0,4 olarak gerçekleşmiştir. G. Kore geleneksel ticari bankalarının Net Dönem Kârı/Toplam Aktifler oranı 2020 yılı için %0,42 olarak gerçekleşmiştir (www.statista.com, 2021). Özkaynakların kârlılığını ölçen Net Dönem Kârı (Zararı)/Özkaynaklar oranı 2019 yılında %0,8, 2020 yılında ise %4 olarak gerçekleşmiştir. Tablo 1'de görüldüğü üzere verimlilik oranlarından Faiz Geliri/Toplam Aktifler oranı 2019 yılında %1,9, 2020 yılında ise %2 olarak gerçekleşmiştir. Net Faiz Geliri/Toplam Faaliyet Gelirleri oranı 2019 yılında 12 kat, 2020 yılında ise 2.3 kat olarak gerçekleşmiştir. Faiz Gelirleri/Faiz Giderleri oranı 2019 yılında 1.79 kat, 2020 yılında ise 2.82 kat olarak gerçekleşmiştir. Kakao Bank 2020 yılında faiz kâr marjını bir önceki yıla göre arttırmıştır. Kakao Bank'ın 2018 yılında toplam gelirleri toplam giderlerini karşılamamış ve Kakao Bank zarar etmiştir. Kakao Bank'ın Toplam Gelirler/Toplam Giderleri oranı 2019 yılında %102, 2020 yılında ise iyileşerek %118 olarak gerçekleşmiştir. G. Kore geleneksel ticari bankalarının ortalama Toplam Giderler/Toplam Gelirler oranı ise 2018 malî yılında %49,5 ve 2019 malî yılında %50,1'dir (www.openknowledge.worldbank.org, 2020).

Tablo 1: Kakao Bank Finansal Oranları

Finansal Oranlar	2018	2019	2020
Sermaye Yeterlilik Oranları			
Özkaynaklar/(Kredi+ Piyasa+Operasyonel Riske Esas Tutar)	%13,9	%13,5	%20
Özkaynaklar/Toplam Aktifler	%9,4	%7,3	%10,4
Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar)	%10,6	%7,9	%11,7
Aktif Kalitesi Oranları			
Finansal Varlıklar (Net)/Toplam Aktifler	%22,5	%13,6	%20,4
Toplam Krediler/Toplam Aktifler	%74,8	%84,4	%77,5
Toplam Krediler/Toplam Mevduat	%84	%92,6	%87
Kredi Karşılıkları/ Toplam Krediler	%0,16	%0,18	%0,29
Duran Varlıklar/Toplam Aktifler	%2,5	%1,8	%1,9
Toplam Aktiflerdeki % Değişim	%107	%87	%17,2
Likidite Oranları			
Likit Aktifler/Toplam Aktifler	%22,5	%13,6	%20,4
Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler	%25,3	%14,7	%22,9
Kârlılık Oranları			
Net Dönem Kârı (Zararı)/Toplam Aktifler	–	%0,06	%0,4
Net Dönem Kârı (Zararı)/Özkaynaklar	–	%0,8	%4
Gelir-Gider Yapısı			
Faiz Geliri/Toplam Aktifler	%2,4	%1,9	%2
Net Faiz Geliri/Toplam Faaliyet Gelirleri	–	12	2,3
Faiz Dışı Gelirler (Net)/Toplam Aktifler	–	–	–
Faiz Gelirleri/Faiz Giderleri	2,65	1,79	2,82
Toplam Gelirler/Toplam Giderler	%94	%102	%118

Kaynak: Yazar tarafından üretilmiştir.

K Bank

K Bank da 2017 yılında G. Kore'de faaliyete geçmiştir. Şu anda G. Kore saf internet bankacılığında aktif büyüklüğü açısından ikinci sırada yer alan bir bankadır. Tablo 2'de görüldüğü üzere K Bank'ın finansal sağlamlığını ölçmek için kullanılan sermaye yeterlilik oranı 2019 malî yılında %10,9 olarak gerçekleşmiş olup, 2020 yılında bu oran %17,9'a çıkmıştır (efisis.fss.or.kr). G. Kore geleneksel ticari bankalarının sermaye yeterlilik oranı 2019 malî yılında %13,91 olarak gerçekleşmiş olup, 2020 yılında bu oran %15'e çıkmıştır (www.statista.com, 2021). Özkaynaklar/Toplam Aktifler ve Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar) oranları da bir önceki yıla göre 2020 yılında K

Bank'ın sermayesinin güçlendiğini teyit etmektedir. Tablo 2'de görüldüğü üzere aktif kalitesi oranlarından olan Finansal Varlıklar (Net)/Toplam Aktifler oranı 2020 yılında %17,9 olarak gerçekleşmiştir. K Bank'ın toplam varlıklarının 2019 yılında %31'ni likit finansal varlıklar oluşturmuşken, bu oran 2020'de %17,9'a düşmüştür. Kredilerin toplam varlıklar içindeki payını gösteren Toplam Krediler/Toplam Aktifler oranı 2019'da %65 iken, 2020'de %78,9 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran aynı zamanda bankanın aracılık faaliyetinin düzeyinin de bir göstergesidir. Toplanan mevduatın krediye dönüşme oranı olan Toplam Krediler/Toplam Mevduat oranı 2019 yılında %73 iken, 2020 yılında %91 olarak gerçekleşmiştir. Muhtemel problemlili kredileri ölçmek için kullanılan Kredi Karşılıkları/Toplam Krediler oranı 2019 yılında %1,4 iken, 2020 yılında %0,7'ye düşmüştür. G. Kore geleneksel ticari bankalarının 2020 mali yılı tahsili gecikmiş alacaklar oranı %0,5'tir (www.ceicdata.com, 2020). Duran Varlıklar/Toplam Aktifler oranı 2020 yılında %3 olarak gerçekleşmiştir. Bankanın 2020 mali yılında toplam varlıklarının %17,9'u likit finansal varlıklarda, %78,9'u kredilerde ve %3'ü duran varlıklarda olduğu görülmektedir. Tablo 2'de görüldüğü üzere kısa vadede ve kolayca paraya çevrilebilecek varlıkları ölçmek üzere kullanılan likidite oranlarından Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler oranı 2019 yılında %33,7 iken, aynı oran 2020 yılında %20'ye düşmüştür. 2020 yılı Likit Aktifler/Toplam Aktifler oranı %20,4 olarak gerçekleşmiştir. G. Kore geleneksel ticari bankalarının 2020 yılı Likit Aktifler/Toplam Aktifler oranı %25 olarak gerçekleşmiştir (www.statista.com, 2021). Tablo 2'de görüldüğü üzere 2018, 2019 ve 2020 yılları için kârlılık oranları hesaplanmamıştır. Bunun sebebi K Bank'ın söz konusu yıllarda malî yılları zararlarla kapatmış olmasındandır. Bu dönemde G. Kore geleneksel ticari bankalarının Net Dönem Kârı/Toplam Aktifler oranı 2020 yılı için %0,42 olarak gerçekleşmiştir (www.statista.com, 2021).

Tablo 2'de görüldüğü üzere verimlilik oranlarından Faiz Geliri/Toplam Aktifler oranı 2019 yılında %3,4, 2020 yılında ise %1,65 olarak gerçekleşmiştir. İnceleme döneminde Net Faiz Geliri/Toplam Faaliyet Gelirleri oranı, toplam faaliyet gelirinin negatif olmasından dolayı hesaplanmamıştır. Faiz Dışı Gelirler (Net)/Toplam Aktifler oranı da net faiz dışı gelirlerin negatif olmasından dolayı hesaplanmamıştır. Faiz Gelirleri/Faiz Giderleri oranı 2019 yılında 1,88 kat, 2020 yılında ise 2,83 kat olarak gerçekleşmiştir. K Bank 2020 yılında faiz marjını bir önceki yıla göre arttırmıştır. K Bank'ın 2018, 2019 ve 2020 yıllarında toplam gelirleri toplam giderlerini karşılamamış ve K Bank zarar etmiştir. K Bank'ın Toplam Gelirler/Toplam Giderleri oranı 2019 yılında %48,8, 2020 yılında ise %42,7 olarak gerçekleşmiştir. Bu dönemde G. Kore geleneksel ticari bankalarının ortalama Toplam Giderler/Toplam Gelirler oranı ise 2018 malî yılında %49,5 ve 2019 mali yılında %50,1'dir (www.openknowledge.worldbank.org, 2020).

Tablo 2: K Bank Finansal Oranları

Finansal Oranlar	2018	2019	2020
Sermaye Yeterlilik Oranları			
Özkaynaklar/(Kredi+ Piyasa+Operasyonel Riske Esas Tutar)	%16,5	%10,9	%17,9
Özkaynaklar/Toplam Aktifler	%12,8	%7,9	%11,2
Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar)	%14,7	%8,6	%12,7
Aktif Kalitesi Oranları			
FinansalVarlıklar (Net)/Toplam Aktifler	%22,8	%31	%17,9
Toplam Krediler/Toplam Aktifler	%72	%65	%78,9
Toplam Krediler/Toplam Mevduat	%84,8	%73	%91
Kredi Karşılıkları/Toplam Krediler	%0,6	%1,4	%0,7
Duran Varlıklar/Toplam Aktifler	%4,8	%3,7	%3
Toplam Aktiflerdeki % Değişim	%61,6	%17,1	%69
Likidite Oranları			
Likit Aktifler/Toplam Aktifler	%22,8	%31	%17,9
Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler	%26	%33,7	%20
Kârlılık Oranları			
Net Dönem Kârı (Zararı)/Toplam Aktifler	-	-	-
Net Dönem Kârı (Zararı)/Özkaynaklar	-	-	-
Gelir-Gider Yapısı			
Faiz Geliri/Toplam Aktifler	%2,7	%3,4	%1,65
Net Faiz Geliri/Toplam Faaliyet Gelirleri	-	-	-
Faiz Dışı Gelirler (Net)/Toplam Aktifler	-	-	-
Faiz Gelirleri/Faiz Giderleri	2,28	1,88	2,83
Toplam Gelirler/Toplam Giderler	%46	%48,8	%42,7

Kaynak: Yazar tarafından üretilmiştir.

Kakao Bank ve K Bank'ın sermaye yeterlilik oranları karşılaştırıldığında Kakao Bank'ın K Bank'a göre Özkaynaklar/(Kredi+ Piyasa+Operasyonel Riske Esas Tutar) oranında biraz daha iyi olduğu ancak bankaların finansal sağlamlığını ölçmek için kullanılan diğer oranlarda K Bank'ın, Kakao Bank'a göre biraz daha iyi oranlara sahip olduğu görülmektedir. Kakao Bank ve K Bank aktif kalitesini yansıtan oranlar açısından karşılaştırıldığında 2020 yılında oranların birbirine yakın olduğu görülmüştür. Toplam Aktiflerdeki yüzde değişime bakıldığında K Bank (%69) Kakao Bank'a (%17,2) göre 2020 yılında aktiflerini daha yüksek bir oranda arttırmıştır. Kredi Karşılıkları/Toplam Krediler oranına bakıldığında 2020 yılında K Bank'ın oranının (%0,7) Kakao Bank'ın oranından (%0,29) 2.3 kat daha yüksek olduğu görülmüştür. Kakao Bank'ın K Bank'a göre 2020 yılında az da olsa daha yüksek "Likidite" oranlarına sahip olduğu görülmektedir. Kakao Bank kâra geçmeyi başarmış ancak K Bank 2020 yılı itibarıyla henüz kâra geçememiştir. Gelir-gider yapısı açısından Kakao Bank ve K Bank değerlendirildiğinde önemli bir fark ortaya çıkmaktadır. Toplam Gelirler/Toplam Giderler oranı açısından iki banka değerlendirildiğinde Kakao Bank'ın toplam gelirleri toplam giderlerinin 1.18 katı iken K Bank'ın toplam gelirleri toplam giderlerinin 0.427' sine denk gelmektedir. K Bank'ın verimlilik sorunu vardır. Bankanın verimlilik sorununu çözmediği takdirde kâra geçmesi kolay olmayacaktır.

İngiltere tecrübesi

Atom Bank

İngiltere'de 2014 yılında kurulan Atom Bank, saf internet bankacılığı lisansını alan ilk bankadır. Tablo 3'de görüldüğü üzere Atom Bank'ın finansal sağlamlığını ölçmek için kullanılan sermaye yeterlilik oranı 2019 mali yılında %17,9 olarak gerçekleşmiş olup, 2020 yılında bu oran %18,6'ya yükselmiştir (www.atombank.co.uk, 114). Birleşik Krallık büyük geleneksel bankalarının sermaye yeterlilik oranı 2020 yılında %16,02 olarak gerçekleşmiştir (www.statista.com, 2021). Özkaynaklar/Toplam Aktifler ve Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar) oranları 2020 yılında bir önceki yıla göre Atom Bank'ın sermayesinin biraz zayıfladığını göstermektedirler. Tablo 3'de görüldüğü üzere aktif kalitesi oranlarından olan Finansal Varlıklar (Net)/Toplam Aktifler oranı 2020 yılında %24,7 olarak gerçekleşmiştir. Atom Bank'ın toplam varlıklarının 2019 yılında %11,6'sını likit finansal varlıklar oluşturmuşken, bu oran 2020 yılında %24,7'ye çıkmıştır. Kredilerin toplam varlıklar içindeki payını gösteren Toplam Krediler/Toplam Aktifler oranı 2019'da %86,5 iken, 2020 yılında %72,8 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran aynı zamanda bankanın aracılık faaliyetinin düzeyinin de bir göstergesidir. Toplanan mevduatın krediye dönüşme oranı olan Toplam Krediler/Toplam Mevduat oranı 2019 yılında %135 iken, 2020 yılında %105 olarak gerçekleşmiştir. Muhtemel problemlili kredileri ölçmek için kullanılan Kredi Karşılıkları/Toplam Krediler oranı 2019 yılında % 0,037 iken, 2020 yılında % 0,29'a yükselmiştir. Avrupa Birliği geleneksel ticari bankalarının 2020 mali yılı tahsili gecikmiş alacaklar oranı %2,6' dır (www.statista.com, 2021). Duran Varlıklar/Toplam Aktifler oranı 2020 yılında %2,3 olarak gerçekleşmiştir. Bankanın 2020 mali yılında toplam varlıklarının %24,7'si likit finansal varlıklarda, %72,8'i kredilerde ve %2,3'ü duran varlıklarda olduğu görülmektedir. Tablo 3'de görüldüğü üzere kısa vadede ve kolayca paraya çevrilebilecek varlıkları ölçmek üzere kullanılan likidite oranlarından Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler oranı 2019 yılında % 12,6 iken, aynı oran 2020 yılında %26,7'ye yükselmiştir. Tablo 3'de görüldüğü üzere 2018, 2019 ve 2020 yılları için kârlılık oranları hesaplanmamıştır. Bunun sebebi Atom Bank'ın sözkonusu yıllarda mali yılları zararlar kapatmış olmasındandır. Birleşik Krallık geleneksel ticari bankalarının 2019 yılı Net Dönem Kârı/Özkaynaklar oranı %7 olarak gerçekleşmiştir (www.statista.com). Tablo 3'de görüldüğü üzere verimlilik oranlarından Faiz Geliri/Toplam Aktifler oranı 2019 yılında %1,3, 2020 yılında ise %1,7 olarak gerçekleşmiştir. İnceleme döneminde Net Faiz Geliri/Toplam Faaliyet Gelirleri oranı, toplam faaliyet gelirinin negatif olmasından dolayı hesaplanmamıştır. Faiz Dışı Gelirler (Net)/Toplam Aktifler oranı da net faiz dışı gelirlerin negatif olmasından dolayı hesaplanmamıştır. Faiz Gelirleri/Faiz Giderleri oranı 2019 yılında %95,2, 2020 yılında ise %102,7 olarak gerçekleşmiştir. Atom Bank 2020 yılında faiz kâr marjını 2019'a göre arttırmıştır. Faiz gelirleri faiz giderlerinin üstüne 2020 yılında çıksada dikkat çekici bir husustur. Atom Bank'ın 2018, 2019 ve 2020 yıllarında toplam gelirleri toplam giderlerini karşılamamış ve Atom Bank zarar etmiştir. Atom Bank'ın Toplam Gelirler/Toplam Giderleri oranı 2019 yılında %43,9, 2020 yılında ise %46 olarak gerçekleşmiştir. Avrupa Birliği geleneksel ticari bankalarının 2020 mali yılı Toplam Giderler/Toplam Gelirler oranı 2020 yılı için %64'tür (www.statista.com, 2021).

Tablo 3: Atom Bank Finansal Oranları

Finansal Oranlar	2018	2019	2020
Sermaye Yeterlilik Oranları			
Özkaynaklar/(Kredi+ Piyasa+Operasyonel Riske Esas Tutar)	%17,5	%17,9	%18,6
Özkaynaklar/Toplam Aktifler	%6,8	%7,6	%7,4
Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar)	%7,4	%8,3	%8
Aktif Kalitesi Oranları			
Finansal Varlıklar (Net)/Toplam Aktifler	%35,4	%11,6	%24,7
Toplam Krediler/Toplam Aktifler	%62,2	%86,5	%72,8
Toplam Krediler/Toplam Mevduat	%84,6	%135	%105
Kredi Karşılıkları/Toplam Krediler	%0,02	%0,037	%0,29
Duran Varlıklar/Toplam Aktifler	%2,2	%1,7	%2,3
Toplam Aktiflerdeki % Değişim	%201	%41	(%2,4)
Likidite Oranları			
Likit Aktifler/Toplam Aktifler	%35,4	%11,6	%24,7
Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler	%38,1	%12,6	%26,7
Kârlılık Oranları			
Net Dönem Kârı (Zararı)/Toplam Aktifler	-	-	-
Net Dönem Kârı (Zararı)/Özkaynaklar	-	-	-
Gelir-Gider Yapısı			
Faiz Geliri/Toplam Aktifler	%0,7	%1,3	%1,7
Net Faiz Geliri /Toplam Faaliyet Gelirleri	-	-	-
Faiz Dışı Gelirler (Net)/Toplam Aktifler	-	-	-
Faiz Gelirleri/Faiz Giderleri	%70,9	%95,2	%102,7
Toplam Gelirler/Toplam Giderler	%28,3	%43,9	%46

Kaynak: Yazar tarafından üretilmiştir.

Monzo Bank

Monzo Bank bireylere ve KOBİ'lere yönelik perakende saf internet bankacılığı hizmetleri sunmak üzere 2015 yılında İngiltere'de kurulmuştur. Tablo 4'de görüldüğü üzere Monzo Bank'ın finansal sağlamlığını ölçmek için kullanılan sermaye yeterlilik oranı 2019 mali yılında %126 olarak gerçekleşmiş olup, 2020 yılında bu oran %70'e düşmüştür. Bir önceki yıla göre düşüşe rağmen sermaye yeterlilik oranının bu derece yüksek çıkmasının nedeni toplanan mevduatın çoğunun risksiz varlıklarda (Merkez Bankasında gecelik olarak veya kısa vadeli hazine bonosunda) değerlendirilmesindedir (www.monzo.com, 127). Birleşik Krallık büyük geleneksel bankalarının sermaye yeterlilik oranı 2020 yılında %16,02 olarak gerçekleşmiştir (www.statista.com, 2021). Özkaynaklar/Toplam Aktifler ve Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar) oranları 2020 yılında 2019 yılına göre Monzo Bank'ın özkaynaklarının zayıfladığını göstermektedirler. Tablo 4'de görüldüğü üzere aktif kalitesi oranlarından olan Finansal Varlıklar (Net)/Toplam Aktifler oranı 2020 yılında %85,5 olarak gerçekleşmiştir. Monzo Bank'ın toplam varlıklarının 2019 yılında %89,4'ü likit finansal varlıklar oluşturmuşken, bu oran 2020 yılında %85,5'e düşmüştür. Kredilerin toplam varlıklar içindeki payını gösteren Toplam Krediler/Toplam Aktifler oranı 2019'da %2,6 iken, 2020 yılında %7,2 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran aynı zamanda bankanın aracılık faaliyetinin düzeyinin de bir göstergesidir. Toplanan mevduatın krediye dönüşme oranı olan Toplam Krediler/Toplam Mevduat oranı 2019 yılında %3,4 iken, 2020 yılında %8,8 olarak gerçekleşmiştir. Bankanın elindeki nakdin çoğunu gecelik olarak merkez bankasında veya kısa vadeli hazine bonosunda değerlendirdiği görülmektedir. Bu sayede banka müşterilerinin ve bankanın günlük ihtiyaçlarını kolayca karşılayabilmektedir. Ancak, Banka fon fazlası olan bireylerden topladığı mevduatları fon ihtiyacı olan birey ve şirketlere dağıtma işlevini yerine getirmemektedir. Bu çerçevede Monzo Bank'ın temel bankacılık işlevini yerine getirmediği söylenebilir. Muhtemel problemleri ölçmek için kullanılan Kredi Karşılıkları/Toplam Krediler oranı 2019 yılında % 24 iken, 2020 yılında % 16'ya düşmüştür. Avrupa Birliği geleneksel ticari bankalarının 2020 mali yılı tahsili gecikmiş alacaklar oranı %2,6'dır (www.statista.com, 2021). Duran Varlıklar/Toplam Aktifler oranı 2020 yılında %7,2 olarak gerçekleşmiştir. Bankanın 2020 mali yılında toplam varlıklarının %85,5'i likit finansal varlıklarda, %7,2'si kredilerde ve %7,2'si duran varlıklarda olduğu görülmektedir. Tablo 4'de görüldüğü üzere kısa vadede ve kolayca paraya çevrilebilecek varlıkları ölçmek üzere kullanılan likidite oranlarından Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler oranı 2019 yılında % 110 iken, aynı oran 2020 yılında %92,4'e düşmüştür. Düşüşe rağmen bu oran çok yüksektir.

Tablo 4'de görüldüğü üzere 2018, 2019 ve 2020 yılları için kârlılık oranları hesaplanmamıştır. Bunun sebebi Monzo Bank'ın sözkonusu yıllarda mali yılları zararlı kapatmış olmasındandır. Birleşik Krallık

geleneksel ticari bankalarının 2019 yılı Net Dönem Kârı/Özkaynaklar oranı %7 olarak gerçekleşmiştir (www.statista.com).

Tablo 4’de görüldüğü üzere verimlilik oranlarından Faiz Geliri/Toplam Aktifler oranı 2019 yılında %0,8, 2020 yılında ise %1,45 olarak gerçekleşmiştir. İnceleme döneminde Net Faiz Geliri/Toplam Faaliyet Gelirleri oranı, toplam faaliyet gelirinin negatif olmasından dolayı hesaplanmamıştır. Faiz Dışı Gelirler (Net)/Toplam Aktifler oranı da net faiz dışı gelirlerin negatif olmasından dolayı hesaplanmamıştır. Monzo Bank’ın Toplam Gelirler/Toplam Giderleri oranı 2019 yılında %18,7, 2020 yılında ise %37,7 olarak gerçekleşmiştir. Monzo Bank’ın 2019 ve 2020 yıllarında toplam gelirleri toplam giderlerini karşılamamış ve Monzo Bank zarar etmiştir. Avrupa Birliği geleneksel ticari bankalarının 2020 mali yılı Toplam Giderler/Toplam Gelirler oranı 2020 yılı için %64’tür (www.statista.com, 2021).

Tablo 4: Monzo Bank Finansal Oranları

Finansal Oranlar	2018	2019	2020
Sermaye Yeterlilik Oranları			
Özkaynaklar/(Kredi+ Piyasa+Operasyonel Riske Esas Tutar)		%126	%70
Özkaynaklar/Toplam Aktifler	%40	%18,8	%7,4
Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar)	%67	%23	%8
Aktif Kalitesi Oranları			
Finansal Varlıklar (Net)/Toplam Aktifler	%69	%89,4	%85,5
Toplam Krediler/Toplam Aktifler	%0,1	%2,6	%7,2
Toplam Krediler/Toplam Mevduat	%0,2	%3,4	%8,8
Kredi Karşılıkları/Toplam Krediler	%7,5	%24	%16
Duran Varlıklar/Toplam Aktifler	%30	%7,9	%7,2
Toplam Aktiflerdeki % Değişim		%339	%180
Likidite Oranları			
Likit Aktifler/Toplam Aktifler	%69,3	%89,4	%85,5
Likit Aktifler/Kısa Vadeli Yükümlülükler	%115	%110	%92,4
Kârlılık Oranları			
Net Dönem Kârı (Zararı)/Toplam Aktifler	-	-	-
Net Dönem Kârı (Zararı)/Özkaynaklar	-	-	-
Gelir-Gider Yapısı			
Faiz Geliri/Toplam Aktifler	%0,1	%0,8	%1,45
Net Faiz Geliri/Toplam Faaliyet Gelirleri	-	-	-
Faiz Dışı Gelirler (Net)/Toplam Aktifler	-	-	-
Faiz Gelirleri/Faiz Giderleri	-	-	42
Toplam Gelirler/Toplam Giderler	%5	%18,7	%37,7

Kaynak: Yazar tarafından üretilmiştir.

Atom Bank ve Monzo Bank’ın sermaye yeterlilik oranları karşılaştırıldığında Monzo Bank’ın Atom Bank’a göre Özkaynaklar/(Kredi+ Piyasa+Operasyonel Riske Esas Tutar) oranında çok daha iyi olduğu ancak bankaların finansal sağlamlığını ölçmek için kullanılan diğer oranlarda Atom Bank’ın ve Monzo Bank’ın oranlarının aynı olduğu görülmektedir. Atom Bank ve Monzo Bank aktif kalitesini yansıtan oranlar açısından karşılaştırıldığında 2020 ve diğer yıllarda oranların birbirinden çok farklı olduğu görülmüştür. Monzo Bank’ın 2020 mali yılında toplam varlıklarının %85,5’i likit finansal varlıklarda, %7,2’si kredilerde ve %7,2’si duran varlıklarda olduğu görülürken Atom Bank’ın toplam varlıklarının %24,7’si likit finansal varlıklarda, %72,8’i kredilerde ve %2,3’ü duran varlıklarda olduğu görülmektedir. Atom Bank kredi vererek büyümeye ve kâr etmeye çalışırken Monzo Bank finansal varlıklara yatırım yaparak büyümeye ve kâr etmeye çalışmaktadır. Toplam Aktiflerdeki yüzde değişime bakıldığında Monzo Bank 2020 yılında aktiflerini büyütürken Atom Bank’ın aktifinde küçük bir daralma görülmektedir. Kredi Karşılıkları/Toplam Krediler oranına bakıldığında 2020 yılında Monzo Bank’ın oranının(%16) Atom Bank’ın oranından (%0,29) daha yüksek olduğu görülmüştür. Monzo Bank’ın benimsediği stratejiden dolayı Atom Bank’a göre 2020 yılında çok daha yüksek “Likidite” oranlarına sahip olduğu görülmektedir. Gelir-Gider yapısı açısından Atom Bank ve Monzo Bank değerlendirildiğinde 2020 yılı için Toplam Gelirler/Toplam Giderler oranı Atom Bank’ın %46, Monzo Bank’ın ise %37,7 olarak gerçekleşmiştir. Atom Bank ve Monzo Bank kâra geçmeyi henüz başaramamıştır.

Sonuç ve öneriler

G. Kore sermayeli Kakao Bank’ın sermaye yeterlilik oranı 2020 yılında %20 seviyesindedir (<https://efisis.fss.or.kr/fss/fsview/indexw.html>). Basel III standartlarına göre sermaye yeterlilik oranının en az %8 olması gerekmektedir (www.bis.org). Ülkemizde Bankacılık Düzenleme ve

Denetleme Kurumu bankaların sermaye yeterlilik rasyosunun %12 olmasını talep etmektedir. Bankanın finansal sağlamlığını ölçmek için kullanılan Özkaynaklar/Toplam Aktifler ve Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar) oranları da 2020 yılında Kakao Bank'ın sermayesinin güçlü olduğunu teyit etmektedir. Bu çerçevede bankanın sağlam bir finansal yapıya sahip olduğu söylenebilir. Kakao Bank'ın Toplam Gelirler/Toplam Giderler oranı 2020 yılında %118 olarak gerçekleşmiştir. G.Kore'nin geleneksel ticari bankaların ortalama Toplam Giderler/Toplam Gelirler oranı ise 2018 malî yılında %49,5 ve 2019 malî yılında %50,1'dir (www.openknowledge.worldbank.org, 2020). Geleneksel ticari Banka ortalaması ile mukayese etmek için Toplam Giderler Toplam Gelirlere oranlandığında 2020 yılı için söz konusu oranın %84 olduğu görülmektedir. Verimli çalışma konusunda Kakao Bank'ın gelişmeye açık alanı olduğu düşünülmektedir. Kakao Bank'ın satış ve yönetim giderleri 2020 yılında 200,585 milyon KRW olarak gerçekleşmiştir. Banka sözkonusu giderlerini daha etkin yöneterek verimliliğini arttırabilir. Kakao Bank'ın aktif kârlılık oranı 2020 yılında %0,4 olarak gerçekleşmiştir. G.Kore'nin geleneksel ticari bankalarının ortalama aktif kârlılık oranı ise 2019 malî yılında %0,59 olarak gerçekleşmiştir (www.openknowledge.worldbank.org, 2020). Aktif kârlılığını arttırma konusunda da gelişmeye açık alanı olduğu düşünülmektedir. Kakao Bank'ın toplam varlıklarındaki artış 2017-2018 arası %107, 2018-2019 arası %87 ve 2019-2020 arası %17,4 olarak gerçekleşmiştir. Banka hızlı büyümeyi yakalamış ve ölçek ekonomisinden yararlanarak faaliyete geçtikten 2 yıl sonra kâra geçmiştir. Bu sonuç, literatür bölümünde yer alan DeYoung (2005) ve Momparler vd. (2012)'nin bulguları ile benzerdir. G. Kore sermayeli K Bank'ın sermaye yeterlilik oranı 2019 yılında %10,9 iken 2020 yılında %17,9'a çıkmıştır (<https://efisis.fss.or.kr/fss/fsiview/indexw.html>). K Bank'ın sermayesi 2020 yılında 204,471 milyon KRW'den 464,132 milyon KRW'ye çıkarılarak güçlendirilmiştir. Bankanın finansal sağlamlığını ölçmek için kullanılan Özkaynaklar/Toplam Aktifler ve Özkaynaklar/(Mevduat+Mevduat Dışı Kaynaklar) oranları da 2020 yılında K Bank'ın sermayesinin güçlendiğini teyit etmektedir. Basel III standartları çerçevesinde bankanın sağlam bir finansal yapıya sahip olduğu söylenebilir. K Bank'ın verimli çalışıp çalışmadığını gösteren Toplam Gelirler/Toplam Giderler oranı 2020 yılında %42,7 olarak gerçekleşmiştir. Diğer bir deyişle, K Bank'ın gelirleri giderlerinin ancak %42,7'sini karşılayabilmektedir. Bu sonuç DeYoung (2001), Dandapani ve Lawrence (2008), Momparler vd. (2012) ve Zhang vd. (2020)'nin bulgularıyla benzerdir. K Bank'ın satış ve yönetim giderleri 2020 yılında 112,771 milyon KRW olarak gerçekleşmiştir. Satış ve yönetim giderlerinin yüksek olması Toplam Gelirler/Toplam Giderler oranının olumsuz olmasının temel nedenidir. Bankanın verimli çalışması için ya söz konusu masrafları azaltması ve varlıklarını büyütmesi gerekecektir. İlave olarak, işlem komisyon (eft komisyonu gibi) gelirlerini, teminat mektubu vererek garanti komisyon gelirlerini, menkul kıymet alım-satımına aracılık ederek menkul komisyon gelirlerini arttırması veya komisyon geliri sağlayan yeni hizmetleri devreye alması gerekmektedir. 2018, 2019 ve 2020 yılları için kârlılık oranları hesaplanmamıştır. Bunun sebebi K Bank'ın sözkonusu yıllarda malî yılları zararlı kapatmış olmasındandır. 2020 yılı başında bankanın sermayesi 204,471 milyon KRW'den 464,132 milyon KRW'ye çıkarılarak ve sermaye etkin kullanılarak, toplam varlıklarda bir önceki yıla göre %68 artış sağlanmıştır. K Bank'ın düşük kârlılığı ve hızlı büyümesi literatür bölümünde yer alan DeYoung (2001)'in bulgusu ile benzerdir. İngiltere sermayeli Atom Bank'ın sermaye yeterlilik oranı 2020 yılında %17,9 iken, 2020 yılında %18,6'ya yükselmiştir (www.atombank.co.uk, s.114). Basel III sermaye yeterlilik oranı olan %8'i aşan bankanın sağlam bir finansal yapıya sahip olduğu söylenebilir. Bankanın son üç yıllık net faiz geliri (Faiz Geliri-Faiz Gideri) incelendiğinde sadece 2020 malî yılında 1,228 bin £ olumluya dönüş görülmektedir. Önceki yıllarda net faiz geliri negatif olarak gerçekleşmiştir. 2018 ile 2019 yıllarında bankanın kredilerden ve menkul kıymetlerden elde ettiği faiz geliri, mevduata ve diğer tahvil gibi kaynaklara ödediği faiz giderinin altında kalmıştır. Atom Bank'ın Toplam Gelirler/Toplam Giderler oranı 2020 yılında % 46 olarak gerçekleşmiştir. Diğer bir deyişle, Atom Bank'ın gelirleri giderlerinin ancak %46'sını karşılayabilmektedir. Bu sonuç DeYoung (2001), Dandapani ve Lawrence (2008), Momparler vd. (2012) ve Zhang vd. (2020)'nin bulgularıyla benzerdir. Atom Bank'ın satış ve yönetim giderleri 2020 yılında 39,764 bin £ olarak gerçekleşmiştir. Satış ve yönetim giderlerinin yüksek olması Toplam Gelirler/Toplam Giderler oranının olumsuz olmasının temel nedenidir. Bankanın verimli çalışması için ya sözkonusu masrafları azaltması ve varlıklarını büyütmesi gerekecektir. 2018, 2019 ve 2020 yılları için kârlılık oranları hesaplanmamıştır. Bunun sebebi Atom Bank'ın sözkonusu yıllarda malî yılları zararlı kapatmış olmasındandır. Atom Bank da diğer saf internet bankaları gibi hızlı büyüme potansiyeline sahip görülmektedir. Bu bulgu DeYoung (2001)'in hızlı büyümeyle ilgili bulgularıyla benzerlik göstermektedir. Örneğin, toplam varlıklar 2017 ile 2018 arası %201 ve 2018 ile 2019 arası %41 büyürken, 2020 malî yılında bir önceki yıla göre toplam varlıklar %2,4 daralmıştır. Daralmanın sebebi olarak COVID-19 nedeniyle kredi talebinin düşmesi gösterilmektedir. Monzo Bank'ın finansal sağlamlığını ölçmek için kullanılan sermaye yeterlilik oranı 2019 malî yılında %126 olarak gerçekleşmiş olup, 2020 yılında bu oran %70'e düşmüştür. Düşüşe rağmen sermaye yeterlilik oranının bu derece yüksek

çıkmasının nedeni toplanan mevduatın çoğunun risksiz varlıklarda (merkez bankasında gecelik olarak veya kısa vadeli hazine bonosunda) değerlendirilmesindedir (www.monzo.com, 127). Bankanın 2020 malî yılında toplam varlıklarının %85,5'i likit finansal varlıklarda, %7,2'si kredilerde ve %7,2'si duran varlıklarda olduğu görülmektedir. Bu varlık dağılımı Monzo Bank'ın fon fazlası olan bireylerden topladığı mevduatları fon ihtiyacı olan birey ve şirketlere dağıtma işlevini yerine getirmediğini göstermektedir. Monzo Bank'ın Toplam Gelirler/Toplam Giderleri oranı 2020 yılında %37,7 olarak gerçekleşmiştir. Geleneksel ticari Banka ortalaması ile mukayese etmek için Toplam Giderler Toplam Gelirlere oranlandığında 2020 yılı için söz konusu oranın %264 olduğu görülmektedir. Monzo Bank'ın 2020 yıllarında toplam gelirleri toplam giderlerini karşılamamış ve Monzo Bank zarar etmiştir. Bu sonuç DeYoung (2001), Dandapani ve Lawrence (2008), Momparler vd. (2012), Zhang vd. (2020)'nin bulgularıyla benzerdir. Ortalama Toplam Gider/Toplam Gelir oranı geleneksel İngiliz bankaları için %42 ve Avrupa bankaları için ise %65,1 olduğu göz önünde bulundurulursa bu oranın önemi daha net görülmektedir (www.statista.com, 2021). Bankanın 2020 yılında satış ve yönetim giderleri 151,068 bin pound olarak gerçekleşmiştir. Banka yönetimi verimliliği arttırmak için öncelikle sözkonusu masrafları kontrol altına alması gerekmektedir.

Bankanın toplam varlıkları 2018 ile 2019 arası %339, 2019 ile 2020 malî yılları arasında %180 büyümüştür. Zhang vd. (2020)'nin bulgularına benzer şekilde Monzo Bank'ın ölçek ekonomisine ulaşmak ve tecrübe biriktirmek için zamana ihtiyacı olduğu açıktır. Monzo Bank aktifini büyütebildiği ölçüde bankanın kârlılığı da olumlu etkilenecektir (Momparler vd. , 2012).

İnceleme konusu saf internet bankalarının yaşadığı temel zorluklar faaliyet giderlerinin yüksekliği ve yeterli aktif büyüklüğüne erişmemiş olmalarıdır. Bu iki sebepten dolayı söz konusu bankalar kâra geçmekte güçlük yaşamaktadırlar. Bu bankalar aktiflerini kârlı bir şekilde büyüttüğü ve faaliyet giderlerini düşürdüğü ölçüde hedeflediği kârlılığı yakalayacaklardır.

Hakem Değerlendirmesi / Peer-review:

Dış bağımsız

Externally peer-reviewed

Çıkar Çatışması / Conflict of interests:

Yazar(lar) çıkar çatışması bildirmemiştir.

The author(s) has (have) no conflict of interest to declare.

Finansal Destek / Grant Support:

Yazar(lar) bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

The author(s) declared that this study has received no financial support.

Kaynakça / References

- Arnold, I. J., & van Ewijk, S. E. (2011). Can pure play internet banking survive the credit crisis?. *Journal of Banking & Finance*, 35(4), 783-793.
- Chris, S. (2015). Digital bank digital bank: Strategies to launch or become a digital bank. *Marshall Cavendish International (Asia) Pte L.*, 1-145.
- Cyree, K.B., Delcours, N., Dickens, R., 2009. An examination of the performance and prospects for the future of Internet-primary banks. *Journal of Economics and Finance* 33, 128-147.
- Dandapani, K. and Lawrence, E. (2008) 'Virtual bank failures: an investigation', *Managerial Finance*, Vol. 34, No. 6, pp.399-412.
- Delgado, J., Hernando, I., Nieto, M.J., 2007. Do European primarily internet banks show scale and experience efficiencies? *European Financial Management* 13,643-671.
- Dermine, J., 2005. Le taux modèle: ING Direct, a growing success story. *INSEAD case study*.

- DeYoung, R. (2001). The financial performance of pure play internet banks. *Economic Perspectives-Federal Reserve Bank of Chicago*, 25(1), 60-73.
- DeYoung, R., 2005. The performance of Internet-based business models: Evidence from the banking industry. *Journal of Business* 78, 893-947.
- EY. (2017). EY Fintech Adoption Index 2017: The Rapid Emergence of Fintech. 1- 44. [https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-fintech-adoption-index2017/\\$FILE/ey-fintech-adoption-index-2017.pdf](https://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-fintech-adoption-index2017/$FILE/ey-fintech-adoption-index-2017.pdf) (17 Temmuz 2021'de ulaşıldı).
- Foos, D., Norden, L., Weber, M., (2010). Loan growth and riskiness of banks. *Journal of Banking and Finance* 34, 2929-2940.
- FSS (Financial Supervisory Service). n.d. Financial Statistics Information System. Retrieved from <http://efisis.fss.or.kr> (16 Temmuz 2021'de ulaşıldı).
- Furst, K., Lang, W. and Nolle, D. (2002) 'Internet banking', *Journal of Financial Services Research*, Vol. 22, No. 1, pp.95-117.
- Guettler, A. and Hackethal, A. (2005) How ING-DiBa conquered the German retail banking market, Working paper.
- Heskett, J.L., (2005). ING Direct. Harvard Business School Case Study.
- <https://efisis.fss.or.kr/fss/fsiview/indexw.html> (2020). Capital adequacy. <http://efisis.fss.or.kr/fss/fsiview/indexw.html> (23 Temmuz 2021'de ulaşıldı).
- Jeffrey, P. (2014). 3 Tips to deliver different, Credit unicom times.
- Kim, D.W. and Kim, S. C. (2017). Factors to influence switching intention to internet-only bank from Legacy Bank: Focused on financial consumers' asset management, *The Korean Association for Information Society*, 18(1), 105-134.
- Momparler, A., Climent, F. and Ballester, J. (2012) 'The impact of scale effects on the prevailing internet-based banking model in the US', *Service Business*, Vol. 6, No. 2, pp.177-195.
- Onado, M., (2009). Northern Rock: Just the tip of the iceberg. In: Bruni, F., Llewellyn, D.T. (Eds.), *The Failure of Northern Rock: A Multi-Dimensional Case Study*. SUERF, Vienna, pp. 99-116.
- Pennathur, A. (2001) "'Clicks and bricks': e-risk management for banks in the age of the internet', *Journal of Banking and Finance*, Vol. 25, No. 11, pp.2103-2123.
- Ünsal, A., Duman, S..(2005). Türkiye'deki Bankaların Performanslarının Temel Bileşenler Yaklaşımı İle Karşılaştırmalı Analizi, VII. Ulusal Ekonometri ve İstatistik Sempozyumu, 26-27 Mayıs 2005.
- Verweire, K., Van den Berghe, L.A.A., (2007). ING Direct: Rebel in the banking industry. Vlerick Leuven Gent Management School Case Study
- Wolf, M.,(2009). *Fixing Global Finance*. Yale University Press, New Haven.
- www.openknowledge.worldbank.org (2020). Digital banks: Lessons from Korea. <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/34701/Digital-Banks-Lessons-from-Korea.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (10 Temmuz 2021'de ulaşıldı).
- www.atombank.co.uk (2020). Annual report. <https://www.atombank.co.uk/~ /docs/annual-report-19-20.pdf> (25 Temmuz 2021'de ulaşıldı).
- www.atombank.co.uk (2020). Annual report. <https://www.atombank.co.uk/~ /docs/annual-report-19-20.pdf> (25 Temmuz 2021'de ulaşıldı), s.114.
- www.bis.org (2020). Minimum capital requirements for market risk. <https://www.bis.org/bcbs/publ/d457.pdf> (12 Kasım 2021'de ulaşıldı).
- www.bis.org (2020). Policy responses to fintech: a cross-country overview. <https://www.bis.org/fsi/publ/insights23.pdf> (25 Temmuz 2021'de ulaşıldı).
- www.bloomberght.com,(2021). N26. <https://www.bloomberght.com/dijital-bankacilik-devi-n26-turkiye-pazari-icin-bddk-nin-kapisini-caldi-2287446> (10 Aralık 2021'de ulaşıldı).
- www.ceicdata.com, (2020). South Korea non-performing loan ratio of banks. <https://www.ceicdata.com/en/indicator/korea/non-performing-loans-ratio> (10 Aralık 2021'de ulaşıldı).

- www.investing.com (2021). KakaoBank bilançosu. <https://tr.investing.com/equities/kakaobank-balance-sheet>(07 Kasım 2021'de ulaşıldı).
- www.monzo.com (2020). Annual report. <https://monzo.com/static/docs/monzo-annual-report-2020.pdf> (20 Temmuz 2021'de ulaşıldı).
- www.monzo.com (2020). Annual report. <https://monzo.com/static/docs/monzo-annual-report-2020.pdf> (20 Temmuz 2021'de ulaşıldı), s.127.
- www.statista.com (2021). Annual average interest rate of new mortgage loans in South Korea. <https://www.statista.com/statistics/1119948/south-korea-average-interest-rate-new-mortgage-loans/> (27 Temmuz 2021'de ulaşıldı).
- www.statista.com (2021). Average interest rates for mortgages in the United Kingdom (UK). <https://www.statista.com/statistics/386301/uk-average-mortgage-interest-rates/> (28 Temmuz 2021'de ulaşıldı).
- www.statista.com (2021). Common equity tier one capital ratios of the United Kingdoms largest banks. <https://www.statista.com/statistics/1113592/common-equity-tier-one-capital-ratios-of-the-united-kingdoms-largest-banks/>(10 Aralık 2021'de ulaşıldı).
- www.statista.com (2021). Cost to income ratios for banks in Europe by country. <https://www.statista.com/statistics/728483/cost-to-income-ratios-for-banks-in-europe-by-country/> (12 Temmuz 2021'de ulaşıldı).
- www.statista.com(2021). Banking system return on equity UK. <https://www.statista.com/statistics/810194/banking-system-return-on-equity-uk/> (10 Aralık 2021'de ulaşıldı).
- www.statista.com(2021). Cost to income ratios for banks in Europe by country. <https://www.statista.com/statistics/728483/cost-to-income-ratios-for-banks-in-europe-by-country/> (10 Aralık 2021'de ulaşıldı).
- www.statista.com(2021). Non-performing bank loans in Europe. <https://www.statista.com/statistics/1122984/non-performing-bank-loans-in-europe/> (10 Aralık 2021'de ulaşıldı).
- www.statista.com, (2021). South Korea capital adequacy ratio of banks. <https://www.statista.com/statistics/1239105/south-korea-capital-adequacy-ratio-of-banks/> (10 Aralık 2021'de ulaşıldı).
- www.statista.com, (2021). South Korea ROA of domestic banks. <https://www.statista.com/statistics/1234971/south-korea-roa-of-domestic-banks/> (10 Aralık 2021'de ulaşıldı).
- www.statista.com, (2021). South Korea total assets of commercial banks by assets type. <https://www.statista.com/statistics/1237772/south-korea-total-assets-of-commercial-banks-by-type/> (10 Aralık 2021'de ulaşıldı).
- Zhang, Y., Teague, C. E., Hucks, R., & Robison, K. (2020). Have pure-play internet banks caught up with traditional and hybrid banks over the past decade?. *International Journal of Electronic Finance*, 10(1-2), 23-42.

Appendix (Ekler)

Appendix 1: (Ek 1:) Kakao Bank Bilanço ve Gelir Tablosu Kalemleri(milyon KRW)

KAKAO BANK	2018	2019	2020
Öz kaynaklar	1.140.407	1.678.720	2.796.962
Aktif Toplamı	12.126.722	22.724.107	26.649.990
Toplam Yükümlülük	10.986.315	21.045.386	23.853.027
Finansal Varlıklar	2.740.173	3.103.179	5.457.307
Toplam Krediler	9.082.098	19.193.788	20.662.808
Toplam Mevduat	10.811.627	20.711.907	23.539.282
Duran Varlıklar	304.449	427.137	529.872
K.V. Yükümlülükler	10.811.627	21.005.154	23.796.292
Net Kâr	(20.954)	13.732	113.635
Faiz Geliri	293.932	442.560	540.598
Net Faiz Geliri	168.593	159.086	288.345
Toplam Faaliyet Geliri	(21.280)	13.166	122.331
Net Faiz Dışı Gelir	(189.874)	(145.920)	(166.014)
Faiz Gideri	(110.538)	(247.035)	(191.360)
Toplam Gelirler	375.595	664.988	804.291
Toplam Giderler	396.875	651.820	681.959
Kredi Karşılıkları	14.800	36.437	60.892
Satış ve Yönetim Giderleri	(129,808)	(162,447)	(200,585)

Appendix 2: (Ek 2:) K Bank Bilanço ve Gelir Tablosu Kalemleri(milyon KRW)

K BANK	2018	2019	2020
Öz kaynaklar	280.083	204.471	488.828
Aktif Toplamı	2.184.657	2.558.630	4.331.118
Toplam Yükümlülük	1.904.574	2.354.159	3.842.290
Finansal Varlıklar	499.902	793.467	779.568
Toplam Krediler	1.579.762	1.668.077	3.418.618
Toplam Mevduat	1.862.393	2.284.587	3.745.324
Duran Varlıklar	104.973	97.086	132.933
K.V. Yükümlülükler	1.904.574	2.354.159	3.842.290
Net Kâr	(79.670)	(100.733)	(105.374)
Faiz Geliri	60.305	89.096	71.737
Net Faiz Geliri	33.925	41.883	46.425
Toplam Faaliyet Geliri	(79.667)	(100.770)	(105.428)
Net Faiz Dışı Gelir	(101.538)	(115.664)	(122.983)
Faiz Gideri	26.380	47.213	25.312
Toplam Gelirler	66.787	92.712	77.618
Toplam Giderler	144.101	189.874	181.362
Kredi Karşılıkları	9.699	23.381	27.186
Satış ve Yönetim Giderleri	(91,546)	(104,770)	(112,771)

Appendix 3: (Ek 3:) Atom Bank Bilanço ve Gelir Tablosu Kalemleri(bin pounds)

ATOM BANK	2018	2019	2020
Öz kaynaklar	134.971	212.704	200.503
Aktif Toplamı	1.957.331	2.772.299	2.705.431
Toplam Yükümlülük	1.822.360	2.559.595	2.504.928
Finansal Varlıklar	694.678	324.225	670.695
Toplam Krediler	1.219.356	2.399.861	1.970.818
Toplam Mevduat	1.439.793	1.771.121	1.864.812
Duran Varlıklar	43.297	48.213	63.918
K.V. Yükümlülükler	1.822.360	2.559.595	2.504.928
Net Kâr	(52.680)	(79.857)	(63.945)
Faiz Geliri	13.738	37.916	46.363
Net Faiz Geliri	(5.629)	(1.884)	1.228
Toplam Faaliyet Geliri	(46.963)	(48.380)	54.297
Net Faiz Dışı Gelir	(44.387)	(46.496)	(55.525)
Faiz Gideri	19.367	39.800	45.135
Toplam Gelirler	18.695	37.916	46.363
Toplam Giderler	65.922	86.296	100.660
Kredi Karşılıkları	(256)	893	5.781
Satış ve Yönetim Giderleri	(44,387)	(43,355)	(39,764)

Appendix 4: (Ek 4:) Monzo Bank Bilanço ve Gelir Tablosu Kalemleri(bin pounds)

MONZO BANK	2018	2019	2020
Öz kaynaklar	56.179	115.670	128.136
Aktif Toplamı	139.820	614.426	1.720.536
Toplam Yükümlülük	83.641	498.756	1.592.400
Finansal Varlıklar	96.943	549.831	1.472.255
Toplam Krediler	160	16.054	123.913
Toplam Mevduat	71.276	461.821	1.392.517
Duran Varlıklar	42.716	48.541	124.368
K.V. Yükümlülükler	83.641	498.756	1.592.400
Net Kâr	(30.546)	(47.164)	(114.689)
Faiz Geliri	150	4.918	25.018
Net Faiz Geliri	150	4.918	24.429
Toplam Faaliyet Geliri	(33.076)	(50.716)	(116.344)
Net Faiz Dışı Gelir	(33.226)	(55.634)	(137.541)
Faiz Gideri	---	---	589
Toplam Gelirler	1.826	13.038	68.588
Toplam Giderler	35.486	69.619	181.700
Kredi Karşılıkları	12	3.880	20.254
Satış ve Yönetim Giderleri	(34,890)	(59,874)	(151,068)